

Música, història i societat

Codi: 100533

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Javier Daufi Rodergas

Correu electrònic: xavier.daufi@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Aurèlia Pessarrodona Pérez

Prerequisits

No hi ha prerequisits especials.

Objectius

Es tracta d'un curs d'introducció a la música que contempla diferents aspectes del fet musical, així com la seva relació amb les altres disciplines artístiques. El temari de l'assignatura s'articula en quatre grans eixos: conceptes bàsics de la música i la seva relació amb les arts plàstiques; forma i estructura musical; una història de la música a la llum de les arts plàstiques; i la música com a activitat social.

En acabar el curs l'alumnat haurà de:

- Posseir una visió global de la història de la música del món occidental, així com de la seva relació amb la resta de les disciplines artístiques.
- Reconèixer els diferents estils musicals i saber-los relacionar amb els diferents estils pictòrics.
- Saber situar la producció musical.
- Conèixer els principals conceptes teòrico-musicals i saber-los explicar i aplicar adequadament.
- Conèixer les formes musicals principals de les diferents èpoques.
- Conèixer l'ús social de la música.
- Conèixer i entendre les relacions entre la música i altres disciplines artístiques.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics
2. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
3. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
4. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
5. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
6. Identificar i analitzar el vocabulari específic que ha produït cada una de les formacions socials que seran analitzades
7. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània
8. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
9. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina
10. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
11. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
12. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema
13. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
14. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
15. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història
16. Utilitzar lèxic específic de la història

Continguts

LA MÚSICA I ELS SEUS COMPONENTS

1. Textura musical. Una combinació d'elements: melodia, contrapunt i harmonia
2. El timbre. Els instruments. Instrumentació

3. Estructura de la música. Conceptes bàsics. Les formes musicals a través de la història

UNA BREU VISIÓ HISTÒRICA DE LA MÚSICA A LA LLUM DE LES ARTS PLÀSTIQUES

4. La música i l'art a l'Antiga Grècia

5. Pintura romànica i cant gregorià

6. Arquitectura gòtica i polifonia

7. El Renaixement en les arts plàstiques vs. el Renaixement en la música

8. Ús social de la música al Barroc

9. Neoclassicisme en les arts plàstiques vs. Classicisme musical

10. L'adveniment del concert públic i el seu desenvolupament

Metodologia

Es distingiran durant el curs dos tipus de sessions: classes magistrals i sessions preparatòries a la realització del treball. A les classes magistrals es desenvoluparan els diferents punts del programa, assenyalats a l'apartat "Continguts" d'aquesta guia. Les sessions preparatòries hauran de servir per definir les línies generals del treball i supervisar-ne la seva realització.

El professor estarà a disposició dels alumnes en un horari de despatx determinat a principi de curs en el que, prèvia cita, es podrà consultar qualsevol aspecte relacionat amb els continguts, les activitats formatives, les activitats d'avaluació o altres aspectes relacionats amb l'assignatura.

En cas que les circumstàncies derivades de la pandèmia de la COVID-19 impedeixin la docència presencial, es preveurà la continuació de les activitats docents a través del Campus Virtual i eines de comunicació com ara Teams o altres.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats realitzades a l'aula	5	0,2	2, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16
Classes magistrals	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'un treball en grup	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 16
Sessions preparatòries per a l'elaboració d'un treball	3	0,12	1, 3, 9, 12
Tutoria individual	12	0,48	1, 3, 6, 12, 15

Tipus: Autònomes

Estudi personal	25	1	2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16
Lectura de diferents llibres proposats a la bibliografia	25	1	2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Lectura de texts suplementaris proposats a classe	25	1	2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16

Avaluació

La matèria s'avaluarà en base a tres activitats de caire obligatori: tasques realitzades a classe (25%), un treball en grup (35%) i un examen (40%). **Per al càlcul de la nota final caldrà haver realitzat i haver assolit la nota mínima exigida a les tres activitats esmentades.** D'aquesta manera, caldrà tenir una nota mínima de 4 a les tasques realitzades a classe i una nota mínima de 5, respectivament, al treball en grup i a l'examen.

L'examen, que tindrà lloc dins del període lectiu, al final del quadrimestre, consistirà en la realització de diversos exercicis, com ara temes a desenvolupar, resolució de qüestions breus, comentari d'audicions, o d'altres.

Recuperació: En el període de reavaluació, fixat per la Facultat, l'alumnat que no hagi superat les activitats d'avaluació descrites podrà demanar ser admès a l'examen de recuperació. Caldrà tenir en compte, tanmateix, que per demanar ser admès a l'examen de recuperació l'alumnat haurà d'haver participat en totes les activitats obligatòries d'avaluació indicades al primer paràgraf d'aquest apartat.

Per al càlcul de la nota final després de la recuperació caldrà tenir aprovat amb un mínim de 5 l'examen de recuperació. La nota final de recuperació s'obté de la suma de la nota de l'examen de recuperació (40%), la nota del treball de curs (35%) i les notes de les tasques realitzades a classe (25%).

Es considerarà "No avaluable" aquell alumnat que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, s'informarà l'alumnat de la data i lloc de revisió de les qualificacions. No es farà cap revisió fora de l'horari prèviament establert.

Avaluació Única: L'alumnat que opti per l'avaluació única, en la data assenyalada, haurà de resoldre tres activitats diferents:

- Audició 30%
- Examen que consistirà en el desenvolupament d'un tema proposat 40%
- Comentari de text (que podrà ser en llengua anglesa) 30%

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, **es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació**, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats **en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura**, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats realitzades a classe	25	0	0	2, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16

Examen	40	0	0	4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16
Treball	35	0	0	1, 3, 6, 8, 10, 11, 12, 15, 16

Bibliografia

- ABRAHAM, G. (1986), *Historia universal de la música*, Madrid: Taurus.
- ANGLÈS, H. (1935 / R. 1988), *La música a Catalunya fins al segle XIII*, Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
- BAINES, A. (1988), *Historia de los instrumentos musicales*, Madrid: Taurus.
- BALLESTER, J.- ESCALAS, R.- GARRIGOSA, J. (2000), *Història de la música catalana, valenciana i balear, vol. I: dels orígens al Renaixement*, Barcelona: Edicions 62.
- BASSO, A. (1986), *Historia de la música 6: La época de Bach y Haendel*, Madrid: Turner Música.
- BIANCONI, L. (1986), *Historia de la música 5: El siglo XVII*, Madrid: Turner Música.
- BONASTRE, F. (1977), *Música y parámetros de especulación*, Madrid: Alpuerto.
- BONASTRE, F. (1999), *Introducció a la història de la música*, Barcelona: ed.de la Universitat Oberta de Catalunya.
- CALDWELL, J. (1984), *La música medieval*, Madrid: Alianza.
- CASINI, C. (1987), *Historia de la música 9: El siglo XIX (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.
- CATTIN, G. (1987), *Historia de la música 2: El medioevo (primera parte)*, Madrid: Turner Música.
- CHAILLEY, J. (1979), *La musique grecque antique*, Paris : Les belles lettres.
- COMOTTI, G. (1986), *Historia de la música 1: La música en la cultura griega i romana*, Madrid: Turner.
- De CANDÉ, R. (1982), *Diccionari de la música*, Barcelona: Edicions 62.
- Di BENEDETTO, R. (1987), *Historia de la música 8: El siglo XIX (primera parte)*, Madrid: Turner Música.
- DOWNS, Ph. G. (1998), *La música clásica: La era de Haydn, Mozart y Beethoven*, Madrid: Akal Música.
- FUBINI, E. (1988), *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*, Madrid: Alianza.
- FUBINI, E. (2001), *Estética de la música*, Madrid: A. Machado Libros.
- GALLICO, C. (1986), *Historia de la música 4: La época del humanismo y del renacimiento*, Madrid: Turner Música.
- GALLO, F. A. (1987), *Historia de la música 3: El medioevo (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.
- GROUT, D. J. - PALISCA, C. (1984), *Historia de la música occidental*, Madrid: Alianza.
- HARNONCOURT, N.(2006), *La música como discurso sonoro. Hacia una nueva comprensión de la música*. Barcelona: Acantilado.
- HOPPIN, R. (1991), *La música medieval*, Madrid: Akal Música.
- KAROLYI, O. (1975 /R. 1992), *Introducción a la música*, Madrid: Akal.
- LANZA, A. (1986), *Historia de la música 12: El siglo XX (tercera parte)*, Madrid: Turner Música.
- MICHELS, U. (1982), *Atlas de música*, Madrid: Alianza.

- MORGAN, R. (1999), *La música del siglo XX*, Madrid: Akal Música.
- MULLER, A. et Alii (1995), *Ateliers: Instruments, musiques et musiciens de l'antiquité classique*, Cahiers de la Maison de la Recherche, Université Charles-de-Gaulle.
- PESTELLI, G. (1986), *Historia de la música 7: La época de Mozart y Beethoven*, Madrid : Turner Música.
- PISTON, W. (1955), *Orchestration*, New York : W. W. Norton & Company.
- PISTON, W. (1991), *Armonía*, Barcelona : Editorial Labor.
- PISTON, W. (1998), *Contrapunto*, SpanPress Universitaria.
- PLANTINGA, L. (2002), *La música romántica*, Madrid : Akal Música.
- RANDEL, D., editor. (1997), *Diccionario Harvard de música*, Madrid: Alianza editorial (Alianza Diccionarios).
- RAYNOR, H. 1986), *Una historia social de la música*, Madrid: Siglo XXI.
- REESE, G. (1989), *La música en la edad media*, Madrid, Alianza.
- SADIE, S., editor. (1980, 6a ed.) *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, 20 vols., Londres: Macmillan Pub.
- SADIE, S. (1994), *Guía Akal de la Música*, Madrid: Akal (Akal Música nº 7).
- SALVETTI, G.(1986), *Historia de la música 10: El siglo XX (primera parte)*, Madrid, Turner Música.
- STEVENS, D., ROBERTSON, A. (1972), *Historia General de la Música*, 4 vols., Madrid: Istmo (Fundamentos nº 5).
- VALLS, M. (1978), *Para entender la Música*, Madrid: Alianza editorial.
- VINAY, G. (1986), *Historia de la música 11: El siglo XX (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.

Programari

Aquesta informació s'anirà donant al llarg del curs, a mesura que faci falta.